

ERMENİ KIŞKIRTICILIĞI ULUSLARARASI HUKUK DUVARINA TOSLADI

Alev KILIÇ

ERMENİ KIŞKIRTICILIĞI ULUSLARARASI HUKUK DUVARINA TOSLADI

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) 17 Aralık 2013 tarihinde , Dr. Perinçekin İsviçrede yaptığı ermeni iddialarına karşı beyanlarının ifade özgürlüğü kapsamına girdiğini onaylayan bir karar almıştır.

AİHM bakımından bu karar Avrupa Konseyinin temel değerleri olan düşünce ve ifade özgürlüğünün bazı iddia ve varsayımlarla sınırlanamayacağını bir kez daha tescil eden olağan, sıradan bir karar niteliğindedir.

Nitekim, yedi kişilik hâkim heyeti içinde tesadüfen yer alan İsviçreli hâkim de bağımsız ve tarafsız niteliği ile kendi ülkesinde verilen mahkeme kararının yanlışlığını onaylamakta beis görmemişti. Ancak, Ermeni diasporasının radikal unsurları, bu kararları münhasıran kendi iddiaları doğrultusunda ele alarak, Ermeni basınında yer aldığı şekli ile, bayraktarlık yapan bir diaspora temsilcisi ve köşe yazarının ifadeleri ile şöyle değerlendirdiler:

Eğer itiraz edilmeseydi, AİHM kararı özellikle 24 Nisan 2015 tarihinde dünya çapında düzenlenecek soykırımın yüzüncü yılı törenleri öncesinde ermeni soykırımının tanınması girişimlerimize ağır bir darbe indirecekti. Daha da önemlisi, AİHM hakimlerinin çoğunluğu, Perinçekin haklarının sözde ihlalden dolayı, yetki sınırlarını aşarak, ermeni soykırımının doğruluğunun sorgulanmasına yol açtılar. Hakimler aynı zamanda ermeni soykırımı ile Yahudi holokostu arasında, yersiz ve geçersiz şekilde, farklılık olduğunu iddia ettiler. Ermenilerinkini reddedenlerin cezalandırılmasının yasa dışı olduğunu, Yahudi holokostunu reddedenlerin cezalandırılmasının ise uygun olduğuna karar verdiler. Bu haksız kararın ermeni davası üzerinde yarattığı zararlı sonuçlar karşısında, Ermenistan hükümeti, dünyadaki ermeni cemaatleri ve özellikle İsviçreli ermeniler, İsviçre hükümeti nezdinde, Perinçek kararına AİHM nezdinde itiraz etmesi için kampanya yürüttü.

Ermeni radikal unsurlar bu anlayışla, bu kararın yeniden görüşülebilmesi için İsviçre hükümeti nezdinde yoğun bir etnik, siyasi ve dini bir kampanya başlattılar. Dünya Kiliseler Birliği bile bu kampanyanın içinde yer aldı. Sonuçta İsviçre Hükümeti bu baskıya dayanamadı, karara itiraz hakkını üç aylık sürenin bitmesine az bir zaman kala kullandı.

AİHM kurallarına göre bir ülkenin itirazı 5 yargıçtan oluşan bir heyet tarafından incelenir. Bu heyet, kararının gerekçelerini açıklamak durumunda değildir. Yapılan itiraz dilekçesi de bu heyetin bilgisi ile sınırlıdır ve açıklanmak durumunda değildir. Heyet itirazı kabul ya da reddeder. Kabul ederse dava 12 kişilik büyük hâkim heyeti tarafından yeniden ele alınır.

Geçtiğimiz günlerde bahsettiğimiz radikal Ermeni unsurlar tarafından İsviçre hükümetinin itiraz dilekçesinin elde edildiği açıklanmış ve içeriği hakkında da ifşaatta bulunulmuştur. Gizli olduğu varsayılan bir başvurunun içeriği hakkında bu aşamada Ermeni unsurların ifadeleri üstünden bir yorumda bulunmak beyhudedir ve yanlış olur.

Diğer taraftan, üzerinde durulması gereken husus böyle bir ifşaata neden gerek duyulmuş olabileceğidir. Akla ilk gelen, tarafsızlığından ve saygınlığından hiçbir zaman kuşku duymadığımız ve duyulmaması gereken AİHM üzerine şüphe bulutu düşürmek, öncelikle 5 yargıçlı heyeti ve genel olarak AİHM'i baskı altına almak çabası olmaktadır.

Bilinmesi gereken, ifşa edilen başvuru dilekçesinin iki ucu bulunduğu, bir ucunun AİHM, diğerinin ise başvuruyu yapan İsviçre Federal Adalet Ofisi olduğudur. Bu açıklama ve sızdırma ile AİHM'nin töhmet altında bırakılması mümkündür, ancak inandırıcı değildir. Radikal Ermeni unsurlar, hangi eylemlere ve baskı yöntemlerine başvururlarsa vursunlar, 2013 yılı AİHM'nin 17 Aralık tarihli kararı ile Ermeni iddialarının uluslararası saygın bir hukuk duvarına tosladığı bir yıl olmuştur.

Alev KILIÇ

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: KILIÇ, Alev. 2026. "ERMENİ KİŞKİRTİCİLİĞİ ULUSLARARASI HUKUK DUVARINA TOSLADI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2014 / 49. Nisan 03. Erişim Mayıs 20, 2026. <https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Yorum/ERMENI-KISKIRTICILIGI-ULUSLARARASI-HUKUK-DUVARINA-TOSLADI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır